OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeusyksikkö
LsN Heini Färkkilä

10.1.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 220/2021 vp) täydentämisestä (HE 231/2022 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikko-asiassa. Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi uudistamalla lakiehdotuksen seuraamus-sääntely (HE 220/2021 vp). Oikeusministeriö esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavan.

Oikeusministeriön huomiot esityksen seuraamusjärjestelmästä on esitetty lakivaliokunnalle, joka on antanut esityksestä lausunnon (LaV 31/2022 vp). Seuraamussäännösten osalta viitataan mainittuun lakivaliokunnan lausuntoon.

Oikeusministeriö on antanut alkuperäisestä hallituksen esityksestä (HE 220/2021 vp) lausunnon liikenne- ja viestintävaliokunnalle (9.12.2021). Lausunnossa kiinnitettiin huomiota mm. toimen-piteistä luopumiseen, luvan, hyväksynnän ja valtuuden peruuttamiseen, julkisen hallintotehtä-vän siirtämiseen ja virkavastuuseen sekä asetuksen- ja määräyksenantovaltuuksiin. Lausun-nossa esitetyt huomiot on täydentävässä esityksessä otettu pitkälti huomioon.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota eräisiin julkisen hallintotehtävän hoitamista koskeviin yk-sityiskohtiin (myös lausunto 9.12.2021):

Kun kyse on julkisten hallintotehtävien alihankinnasta (kuten HE 220/2021 vp, s. 203 arvioi-daan), tulee virkavastuusääntelyn lähtökohtaisesti ulottua myös alihankintasopimuksen nojalla julkista hallintotehtävää hoitavaan toimijaan. Ehdotetussa virkavastuusäännöksessä (HE 231/2022 vp, 149 §) ei virkavastuun ulottuvuus alihankkijaan yksiselitteisesti ilmene. Sääntelyä tulisi näiltä osin täydentää. Vastaavasti 108 §:stä ei käy ilmi, kohdistuisiko alihankintana julkisia hallintotehtäviä hoitaviin vastaava viranomaisvalvonta kuin tarkastuslaitokseen. (vrt. PeVL 33/2021 vp, kohta 10).

Lakiehdotuksen 134 §:n mukaan valvontaviranomainen voisi käyttää valvonnassa asiantuntijan apua, jos se on valvonnan toimittamiseksi tarpeellista. Perusteluiden mukaan asiantuntija voisi

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

olla henkilö, jolla on hyvät tiedot vaarallisten aineiden kuljettamisen lainsäädännöstä ja määräyksistä ja/tai kuljetuksiin liittyvistä käytännöistä. Tällaisen edellytyksen tulisi näkyä PL 124 §:stä johtuvista syistä itse säännöksestä. Pykälää olisi syytä täydentää tällaisella pätevyyttä tai kelpoisuutta koskevalla maininnalla. (ks. esim. PeVL 33/2021 vp).